

XIII.

Hétköznapi imák.

(Templomi használatra).

Hétfőn reggel.

Világok teremtője, nagy Isten! felhozta a napot, felköltötte az alvó természetet, mint egykoron, kezdetben a semmiségben szunyadó világokat: hozzád sietünk soha nem szunyadó pásztorkunk, kinek árnyékában megújított az édes álm; hála borulunk előtted, kinek jobb keze megoltalmazott minden gonosztól, s áldozunk tenéked teljes szívünk-ből, teljes lelkünk-ből és minden erőnk-ből, kinek dicsőséget énekel a hajnal és az alkony, a reggel és az est, a nap és az éjszaka.

Áldott a te lelked, mely éltet mindeneket; áldott a te kezed, mely mint egy fátyolt, felvonta szemcinkről a setétséget, s megengedte, hogy lássunk világosságot; áldott a szeretet és kegyelem is, mely célzt tűzött ki életünknek, s megjelölte útját a tökéletességnek és üdvességnek is.

Boldogok vagyunk, hogy dicsőséged házába befogadtál most is, hogy magunk és miéink szükségéről eszméljünk, hogy szereteteink és felebarátaink iránti kötelességeinkről gondoskodjunk mi is, hogy számba vegyük a tartozást, melyet le kell fizetni, hogy fogadjuk s teljesítsük hódolattal a megbízatást, melylyel megtiszteltél, hogy törekedjünk az igazságra, melyre felhívtál; s érezve a méltóságot, melylyel magadhoz emeltél, többről többre menjünk, s mindent teljesítve, földi és örök boldogságot várjunk.

De te tudod, oh Isten, hogy a miénk csak a gond és a munka, a tünődés és a fáradság: a tiéd a segítség és jutalom. Látod, oh mindenható, hogy hiában fáradunk, hiában építjük és őrizzük a házat, ha te nem építed és őrized, mert tiéd a siker, s egyedül tetőled van az áldás. Téged kérünk azért erő és áldás kútfeje, jó Atyánk, adj részt minden javaidból,

melyek szükségesek, hogy éljünk, s világ és lélek szerint is jól legyen dolgunk. Lelked szentelje meg lelkünket, hogy eszünk s értelmünk józan s világos legyen, hogy megismerjük a jót és igazat, kerüljük el a tört, melyet útunkba hány a gonoszság ármánya, s pályánk virágai közé rejt a kigyó: a bűn és véték incselkedése. Szent akaratoddal ihlesd akaratunkat is, hogy egyebet ne akarjunk mint akaratodat, s kintartás és állhatatosság segítsenek a célra, mely felé futnunk kell, hogy itt is boldogok legyünk, s az örök életre is elérjünk. Az erkölcsi világ ama napjával, melyet teremtettél szent fiad, a Jézus, által, oszlasd el a testiség homályos ösztönét, szaggasd szét a szenvedélyek fellegeit, üzd el az indulatoskodás nehézségét, hogy világosságban járjunk, szabadok legyünk, s teremtető bölcseséged mi bennünk megdicsőíttessék.

S e végett, Atyánk, áldd meg e hét minden napjait **V** minden óráit és pillanatait szenteld meg, hogy ébredjünk fel reggelként vidáman, s mondjuk egymásnak jó reggelt a te nevedben, **C** dolgozunk serényen és jó kedvvel naponként, hogy munkánk gyümölcsai tápláljanak megelégedéssel, végezzünk el mindent, hogy tiszta szívvel és nyugodt lélekkel evezzünk minden estve a nyugvó parthoz, mely felett hitünk s őrző lelked biztatásai ragyognak mint csillagok. Legyenek szerencsések, a kik téged szeretnek, s e szeretet hívsége legyen őrző angyala a családoknak, melyeket anynyi vész és csapás fenyeget; szolgáljunk vallásunknak és egyházunknak, melynek gyermekei és tisztelői vagyunk; hazánk édes földének, melyen minden porszem áldozatot kér. **S** szeretettel védelmezd az árvát, töröld el az özvegy könnyűit, fedd bé a szegénység rongyait, kötözd bé a beteg sebeit, hogy minden sors és állapot legyen bizonyoságot nevedről és jóságodról, s e hét is hirdesse a te gondviselésedet, jó kedvednek napjait. Szent fiad, a Jézus, nevében kérünk. Ámen.

Utóima. Im Atyánk, hálát adunk, hogy megtartottál, fogadd kedvesen mitőlünk. Reád bizzuk e héten is életünket és lelkünket, javainkat és mindenünket. Légy oltalmunk a bizonytalan időben. Uram, hallgasd meg az én szómat. Ámen.

Hétfőn estve. **V**

Hozzád emeljük fel lelkünket Istenünk! s a leáldozó nappal áldozunk mi is hálaadással; mert gondot veltél életünkre. A menyiny, a hol királyi széked van, boldog; mert

ott nincsen változás; boldogok ott a lelkek is, kik körödben neved dicsőségét zengik el, mert a tiszta örömet nem zavarja semmi csalódás; de a föld, melyen lakozunk, hol setétségben, hol világosságban bujdosik; meleget és hideget küldnek az éjszak és a dél határi, örömet és bút hoznak a napok és éjszakák, életet és halált a földi sors változhatatlan törvényei, s látjuk, hogy az ember ezek között miként hányattatik, küzd és szabadul, míg végtére mindenki menthetetlenül elmerül.

Atyánk! tiéd egyedül a hatalom, a föld és ennek teljessége! E hitben segítségül hívtunk tégedet ma is; napunk és ^{ma}hetünk kezdetén, s a remény meg nem szegyenített. Azért élünk, mert megtartottál; azért vagyunk itt, mert lépéseinket vezettetted; azért birjuk és élveztük javaidat, mert szereteted bőségéből reánk árasztottál, s megterítetted az asztalt, melyen anynyi gyermekeidet s megszámlálhatatlan teremtményeidet kielégítetted, hogy együtt énekelhessük: az Úr az én pásztorem, azért semmiben meg nem fogyatkozom. Hálával fogadunk mindeneket, melyeket jóllétünkért és boldogságunkért cselekedtél. Köszönjük, hogy megtartottad erőnket, melyekkel munkáltunk, adtál időt és alkalmat is, hogy hív igyekezet és szorgalom által sokasítsuk meg a keveset, s ha a nap nem állott is meg nagy dolgaink felett, mint egykor szolgáltnak, hívségünk érzete, s az emlékezés, hogy nevedben harcoltunk, édes jutalom fáradozásainkért. Köszönjük még látogatásaidat is, melyeket világ szerint rosznak nevezünk; mert azok is biznyságai annak, hogy rólunk megemlékezel, minket nevelsz és tanítasz, hogy a jelen szűk határán túl is szálljanak gondjaink, s legyen vágyunk és reményünk, s szenvedésekben erősödjék meg lelkünk, mint viharokban az élőfa; legyünk képesek nem csak földi és mindennapi, hanem magasabb és erkölcsi szent és örök életet és örömet is érezni itt is, s elfogadni majd az igazság nagy napján ott is, hol az embert születés és rang különbsége nélkül, az ő cselekedeteinek érdeme szerint ítéled és jutalmazod meg.

Ha pedig, Atyánk! mert gyarlók vagyunk, ma is vétettünk ellened: bocsáss meg; ha megbántottuk szeretetedet, mely a legnyomorultabb ember életében is mutatkozik: ne ítélj meg; ha hálátlanok voltunk sorsunk kenyereért, melylyel tápláltál: taníts megbecsülni a kegyelmet, melyet mindeneknek kijelentettél. Sokra hívtál, sok kötelességeket jelöltél ki, s ezek mindenike akaratom és paran-

csolatod, s boldogok csak úgy lehetünk, hogy ha mindent megtettünk, s a terhet és ígát zúgolódás nélkül elviseltük. Minden nap beszámol az örökkévalóságnak: taníts, hogy számot adhassunk, mint igaz sáfárok, az általad, menynevei gazdánk által ajándékozott tehetségekről, hogy hivatásunk mezején mutathassuk fel, a mit tettünk, családi körünkben a szeretetet, melylyel a miénk boldogságára munkáltunk, magán- és közéletünkben az erényt, melyet önmegtagadás-sal is szolgáltunk. Most míg időnk van, hetünk kezdetén, míg a napok el nem merültek, a szombat el nem jött, addig siessünk; mert a hét alkonyán munkálni, s az élet estvéjén megtérni késő; azon túl idő többé nem lesz.

Végy gondviselésed alá ez éjszakára, s fedezzenek isteni kezeid, hogy álmunk csendes legyen, ne találjon kár, ne háborítsanak gonosz kezek, ne nyugtalanítson vész és lármahang, hanem elfáradott életünk és természetünk nyerjen új erőt és életet az álom csendes éjjelén, melyet szerelmed viraszt, s oltalmad szárnyai fedeznek. Szent fiad által kérünk. Ámen.

Utóima. Életünk adója, lelkünk őrizője! a te kezeidben vannak életünk napjai! Hálát adtunk, hogy e nap is elmúlt; hajlékunkat és vagyonunkat, szeretteinket és feleinket vedd vigyázatod alá, s az álom karjain adj csendes éjszakát. Ámen.

Ma 24. 7. 25.

Kedden reggel.

Mate 19-27

Tiéd a dicsőség és a magasztalás örökön örökké, oh felséges Isten, kegyelmes Atyánk a Jézus által, kinek beszéde által lettek az egek, melyekből letekintesz a földre, látod az emberek minden fiait, a föld minden lakóit, és érted minden cselekedeteit. Tiéd a dicsőség, hogy az éj elmúlt, a setét órák eltűntek, melyekben veszély és bizonytalanság fenyegettek; feltámadott a hajnal s megjött a reggel is, melynek világában élnek minden teremtmények, s boldogságra sietnek édes reménnyel a halandóság gyermekei is. Tiéd legyen a magasztalás, hogy megtartott javaink, megőrzött erőnk és tehetségeink érzetével, akaratod és gondviselésed tudatával tovább folytathatjuk pályánkat, munkálhatjuk jóllétünket, s kereshetjük üdvességünket.

Oh Isten! egy nagy célra törekszik minden hatalmad országában! A nap, mint egy erős férfiú, siet az ő út-

jának elvégzésére, megfutják a pályát a hold és a csillagok, elvégzi rendeltetését a föld, áldást hoznak a barázdák, megtermi gyümölcseit az esztendő, bétölti hivatását az angyal és a féreg, a czedrus és a fűszál is, s a hová elrepül a madár és a lepke, az ösztönt teremtményeid szívébe bölcseséged oltotta, az útát a levegőben szent kezeid irták le, hogy jól legyen dolga minden teremtetett állatnak, s a teremtés céljában dicső légy, oh alkotó!

Érezzük hivatásunkat mi is, s jobb természetünk ösztöne, lelkiismeretünk szava tanítanak, hogy rendeltetésünk céljával megegyezőleg cselekedjünk, hogy emberi méltóságunk érzetével, keresztényi voltunk tudatával járjunk el, s mi is fussuk úgy a pályát, hogy a célát elérjük, szent kezeidből a jutalmat elvegyük, s kövessük azt az égi hivatást, melyet ha bétöltöttünk, bennünk és általunk is szebb és dicsőbb lesz e világ, boldogabb a föld, s imáandóbb a gondviselésnek munkája.

De e célra nem lehet vezérünk a világ, melyben a szívnek oly sok bálványai vannak, sem az a bölcsesség, mely a külsőért él s idegen isteneknek szolgál; sem az a vágy, mely a testben bizik, s a földiekben elvész és elmerül; ezek a bűn útai, halált hoznak, és kárhozatra vezetnek.

Légy, oh légy vezérünk, te jó Isten! ki eddig is tanítottál és vezéreltél. Igéd szentsége tanítson ezután is akaratomra, hogy ne hajoljon szívünk soha gonoszságra, hanem járjunk tökéletes úton. Nem csak magunkért élünk, hanem másokért is; nem csak magunk és miéinket kell szeretni, hanem közönségesen minden embert; mert mindenki a mi felebarátunk, s jól tenni egymással tartozunk; s ha gyűlölség és boszu, versengés és harag van közöttünk, hazug szó a szeretet ajkunkon, s nem vagyunk méltók, hogy gyermekeid legyünk s tégedet Atyánknak szólítsunk. Menyeyei polgárságra hívtál meg: ha nemes érzés, szívjószág, erkölcs és erény nem ékesítik életünket, hiában neveztetünk keresztényeknek, nem ismer reánk Jézus, kit felmutattál, hogy őtet kövessük. Szent vallásunkban neveltél, annak örök igazságaira tanítottál; ha itt nincs béke és egyetértés, jó indulat és készség egymás iránt, hiában hozunk áldozatot az oltárra, mert nem kedves előtted az olyan áldozat. Tégy azért minket mindenek előtt hasznos emberekké az emberiség nagy országában, jó és erényes polgárokká a társaságban, szelid és engedelmes gyermekeiddé az egyházban. S e végre győzz meg arról, hogy különbség és kivétel nélkül mindnyájan lehetünk

jók, kisebb vagy nagyobb körben hasznosok, szerény avagy magasztos helyzetben érdemesek, a kevesen mint a sokan hívek és gazdálkodók. Őrizz meg vigyázatlanságtól és könnyelműségtől, hogy szavainkkal és tetteinkkel megbántsuk az embereket, s megsértsük isteni szeretetedet. Ott künn az életkisértések között taníts óva járni, mert család a világ, gonoszok a napok, s ki erősen láttatik is állani, könnyen elesik. Áldj meg e felett minket és másokat javaiddal, melyek szükségesek; szereteteinket és véreinket itt és a távolban, hazánk és egyházunk minden jó gyermekeit kegyelmeddel, hogy jóllétünk és boldogságunk, előhaladásunk és tökéletességünk hirdessék dicsőségedet e napon is. Szent fiad nevében kérünk, hallgass meg. Ámen.

Utóima. Szent Isten, igazak a te parancsolataid, megvidámitják azok a szívet; adjad törvényeidet ma is lelkünkbe, neved félelmét szavainkba, igazságodat törekedésinkbe, hogy jussunk cselekedeteink által boldog végre. Ámen.

Kedden este.

Isten, jó Atyánk a Jézus által! imádvá borulunk oltárodhoz, s folyamodunk most is a te szárnyaidnak árnyéka alá. E nap is, melynek éltető világa mindjárt elmerrül; a gondok és kötelességek, terheink és szenvedéseink, örömeink és fájdalmaink, miket bölcseséged kezei reánk mérnek, visszavisznek hozzád, ki fenntartod a világokat, vezeted a népek és egyesek életét, fejtegeted sorsunk történeteit. kinek tudta és akarata nélkül nem történhetik semmi, (s még a hajsza is fejünkről le nem eshetik.)

Légy imádvá tőlünk most és mindörökké, Isten, jó Atyánk, hogy megemlékeztél örök jóvoltodból, s erőt adtál mindannak teljesítésére, mire megbíztál; elviselésére annak, mit reánk mértél. Reánk szállottak onnan feljülről áldásaid is, melyek nélkül oly semmi az emberi erő, munka és igyekezet, s ha voltak előhaladásunk- és boldogságunknak akadályai, vesztéseink és életesalódásaink, miéinktől és másoktól méltatlan sebek, a hálátlanság keserű érzetei között is nem engedted, hogy felyebb kísértessünk annál, mintsem elviselhetnők, sőt a szabadságra is út nyitottál.

Éltünk czélja ma is a tökéletesség volt, melyre meghívtál, s törekvésünk végoka az örök boldogság, melyre elpecsételtél. Ezért

tettünk fogadást e nap is pályánk kezdetén, ezért vettük a józan értelem erejét, követtük a hit fényét, hallgattuk a lelkiismeret szavát, látogattuk intézeteidet, melyeket az emberiség üdvéért és szabadságáért, jólétéért és előhaladásáért felállítottál, hogy ama célra siessünk, s az élet ama végokára segéljünk másokat is eljutni mi is, hogy mikor az utolsó nap elközelít, életünket elnyeli a mulandóság, mutathassuk fel miért éltünk, mit tettünk és mire törekedtünk; s mikor poraink már a sírok alatt enyésznek el, akkor is legyen lelkünknek élete, szívünknek kineve, melyet a lopók kineve nem ásnak, a moly és rozsdá meg nem emésztenek, hogy legyen halálunkban is oly javunk és gazdagságunk, miket az emlékezet megőrzött, s a hűség átadott az örökkévalóságnak.

De oh mindentudó Isten, ha láttad, hogy útaidról elhajoltunk, hogy csupán világi öröm, kéj és elszóródás után epedtünk; ha tiltott gyönyör és testi szenvedélyek hurczoltak; ha láttad, hogy könnyelműen csapongva ittuk a megfelejtkezés italát, s levetkeztük az ekrölcsiséget, hogy mások is lássák gyarlóságunk meztelenségét: oh bocsáss meg, s aztán taníts és győzz meg arról, hogy ezek nem a te útaid, ezek nem az élet céljára vezetnek, hanem testi és erkölcsi halálunkat siettetik.

Legkiváltképpen pedig e napra gondolva, kérünk tégedet Isten, jó Atyánk, hogy jó és helyes, igaz és feddhetetlen törekvéseinket és dolgainkat, reményeinket és vállalatainkat szenteld meg, hogy azok valósulásra jussanak, életünk fáján tápláló gyümölcsök legyenek, melyekben megelegetést találjanak házunk népe, s családunk boldogságért esengő szíve, hogy magasabbra törő lelkünk is bizalmat és erőt nyerjen a bétölt remény, a megőrzött jog, megdicsőített igazság látásán, hogy lássuk teljesülni a mit mondottál: hogy az igaznak jólétszen dolga, mert az ő cselekedeteinek jutalmát veszi.

Őrizd, oh őrizd az emberek lelkén a hitet, mint' őrzik kezdetől fogva kezeid a természet éltető erejét, hogy támadjon élet-útainkon is mindennap új fénye a világosságnak, melyben dicsőítessél, oh menynevei Atyánk, hogy hozzon boldog időt minden esztendő, melyeket cselekedeteink hasznossá tettek, hogy mások látván, kövessenek minket, s áldott legyen hazánk és földünk határa, melyre kezeit vetette az isteni gondviselés.

Immár Atyánk, a jövőt is vedd vigyázatod alá: ~~viraszd a közelgő éjszakát is,~~ tartsd meg hajlékunkat, oltalmazd javainkat, sze-

retteinket és barátainkat, templomunkat és feleinket, kikkel együtt élünk, kikkel nevedet tiszteljük, hallgass meg Isten, jó Atyánk. A Jézus nevében kérünk. Ámen.

Utóima. Felemeltük lelkünket és kezeinket áldozatul hozzád az egekre, szent Atyánk, mert nekünk segítségül voltál. Tekints le a földre, melyen élünk, s ha elszunyadunk, te örökkévaló, kit álom és éjszaka nem fedez soha. Ámen.

II r 11-12. Szeredán reggel. 12

Áldott légy mindörökké Istenünk, hogy e nap reggelére juttatál, hogy megújítod erőnket, megvidámitod lelkünket, s jóvoltoddal bétöltöd életünket. Oh mily számtalan gyermekeid boldog álmát, s mily sok szenvedő és szerencsétlen éjszakáját virasztottad! Mikor setét vala a mélységnek színén, teremtetted a világosságot és [meggyújtottad a napot; mikor az éj vastag árnyéka borította földünket közelebről is, s fészkeikbe vonultak a madarak, nyúghelyet kerestek az állatok, álomra dőlt az ember s az elfáradott természet, s néma volt a táj és vidék, pusztaság és elhagyatott a mező és föld: te voltál ébren egyedül oh örökké élő Isten, te virasztottál oh népek pásztora, te öröködtél oh seregek ura. S ime feltörte hatalmad ereje a csend és némaság, a setétség és halál zárait, megnyitotta lelked az élet és világosság kapuit, hogy előjöjjenek minden népek fogadni gondviselésed áldásait, hogy hirdesse minden reggel a te jóvoltodat.

Oh Atyánk, miként szóljunk ily nagy hatalmadról, miként beszéljünk bölcseséged és szeretetedről? Lelkünk elmerül a gondolatban, hogy anynyi világok vannak, anynyi teremtmények élnek, s te ezek között reánk is gondot viselsz. Minden érzi a hatalmat, mely által teremtetted, minden engedelmeskedik az akaratnak, melynek alája van vettelve. Tenéked hódolnak a menyiny, nap, hold és a csillagok; leborul a föld, a tenger s ezeknek minden határai, az éjszaka és a dél, a támadat és az enyészet, s az ezekben élő valóságok milliói.

Taníts meg, oh Uram, ezek által, hogy mikor nevedet imádjuk, tiszteljük, töltsük bé azokat a törvényeket, melyeket szólottál igédben, s kijelentettél értelmünkben és lelkiismeretünkben. Taníts meg oh Uram, ezek által, hogy mikor bölcseségedről beszélünk, nyugod-

tan rendeljük magunkat alája akaratomnak, ha nem értjük is sokszor útaidat, melyeken sorsunkot vezeted, s nem birjuk megfogni az eszközöket, melyekkel jóllétünket s boldogságunkat munkálod. Taníts meg, oh Uram, ezek által, hogy mikor szeretetedért hálát adunk, szent neved buzgó szerelme mellett jusson eszünkbe a világ, gondoljunk az emberekre is, melyet és a kiket úgy szerettedél, hogy egyetlen szent fiadat érte adnád; hogy mi is Jézus példáját kövessük, hogy öltözzünk szeretetbe mi is; mert az a tökéletesség kötele, hogy mindenkinek az övét adjuk meg, s cselekedjünk jót; mert ez a törvénynek összege, hogy munkáljunk, tegyünk és áldozzunk másokért, s minél többet birunk, annál többre kötelezve érezzük is magunkat; mert Jézus igaz beszéde tanítja: hogy minél több adatott, annál több kívántatik.

Lesz időnk ma is, hogy a mindenség ama hódolatát kövessük, s neved és szereteted imáadását tetteinkkel is bécizonyítsuk. Segélj, oh minden erők kútfeje, hogy ott künn is, hol anynyi gond és munka, világi szükségek és emberi szokások követelése kisértenek, a világ zajában is, halljuk meg lelkiismeretünk csendes szavát, a csáb és kísértés játszó fénye mellett is olvassuk igazságod örök betűit; mert tiszták és boldogítók a te törvényeid.

Nem hoz mindent meg e nap, a mit óhajunk; lesz csaknem anynyi csalódás, menynyi a vágy és remény; más fog történni, mint a mire számítunk; lehet a fényes hajnalnak setét dele, a vidám reggelnek szomorú estvéje: készíts, hogy rendületlen hittel, s egyenlő engedelmisséggel fogadhassunk szent kezeidből bár mit, a mi bölcseséged szerint találand, hogy ne legyünk bölcselkedők és zúgolódók ellened. A hol ember van, van ott baj és szükség is; de mi testvérek vagyunk; nyisd meg szemeinket, hogy lássuk meg, a ki elesett, vagy sir, s emeljük fel, lássuk meg a könyhullatást s száritsuk meg; nyisd meg füleinket, hogy halljuk meg, a ki kér, hogy a kérő kinyujtott kezén, s az adakozó állerein áldásék a gondviselés keze; töltsd bé sziveinket mindenek előtt egymást szerető érzéssel, hogy közelebb és közelebb jöjjön országod, melyben az emberek szeretik és értik egymást.)

E végett, Atyánk, üzd el a vizsgálkodás s egyenetlenség, a bűn és vétek setét országát, némitsd el a rágalom nyelvét, tompítsd meg az irigység és gúny éles fegyverét, szorítsd medrébe az érdek és önhaszon folyamát, hogy ne csapongjunk túl az igazság szent hatá-

rain, s ne dőljük fel a békét és megelégedést, hanem engedve intéseidnek, tegyük hasznossá és széppé e napot, boldoggá az életet, mire meghívtál. A mi Urunk, a te szent fiad, nevében kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen.

Utóima. Láttassék meg, oh Uram, a te dolgod szolgáidon; a te dicsőséged az egyház fiain és leányain. Legyen kedves a mi beszédünk, jusson hozzád esedezésünk az egekre. Ámen.

Szeredán estve.

Dicsérünk téged Isten, s hálát adunk e nap estvéjén is végtelen szeretetedért, melylyel a világot öszszetartod; mérhetetlen jóságodért, melylyel nem csak minket, kik házadban vagyunk, hanem számtalan embertársainkat éltetted; kegyelmedért, melylyel szeretteinket és rokonainkat, barátainkat és kedveseinket oltalmaztad és megtartottad, s a sokasuló napokkal és esztendőkkel megsokszoroztad atyai szerelmed, isteni gondviselésed jeleit és bizonyosságait.

Lám, ez elgondolásban szállanak lelkünk és szivünk hálaérzetei egeidre, melyeket kiterjesztettől mint egy kárpitót; mely felett királyi széked vagy, hol dicsőséget és ékesiséget öltöztél magadra, s magadot világossággal, mint egy öltözettel környúlvetted. Dicsőségéd részeseseivé tettél minket is, midőn értelemmel felékesítél s szabad akaratral megajándékoztál; világosságba is öltöztettél, midőn az evangéliom örök világával lelkünket meggyújtottad, s a megváltás által az erkölcsi ország tagjaivá avattál, s ismételve megparancsoltad, hogy mint világosság fiai, járjunk világossághoz illő öltözetben.

Érezzük, oh dicső fővalóság! szent kezeid ihletését, kegyelmed ajándékát lelkünkön. Ezért rettenünk vissza a sötétségtől, ezért remegnek szíveink a bűntől, s a vétek elkövetésénél ezért száll meg a félelem, minthogy a tévelygés és a gonoszság a sötétségnek országa.

Itt e szent hajlékban a világosság szent helyén sokszor fogadást tettünk előtted, s felfogadtuk ma is, hogy útaidon járunk s dicsőségéd érzetével élünk és cselekedünk; s követni fogjuk példáját Krisztusnak, ki e világon fényes napja az idvességnek. De látod, oh mindenütt jelenvaló, hogy csak menynyire mentünk elő,

s ~~mi, miszt~~ ~~van~~ az erkölcsi élet ama tökéletessége, melyet előnkbe állítottál; hogy a gyengeség legyőzte a lelki erőt, a gyarlóság az akaratot, az ingadozás az állhatatosságot. Nincs meg szívünkben a hív szeretet, mindent csak érdekért és haszonért teszünk; a világiak szerelme eltiltja az égi vágyat, a tiltott gyönyör megzavarja a tiszta örömet, s mikor a bűn igen megsokasodik, kihal akkor az erény, megszűnnek a jóságos cselekedetek, s eljön a setéségnek órája.

* Bocsáss meg, oh jóságos Isten, ha e napon is nem jártunk világosságához illendően. Taníts lemondani azokról, mikben nincs üdve és boldogsága lelkünknek, hogy mérsékeljük a földi kívánatokat, melyeket úgy is keskeny helyre zár bé a sír és a koporsó. Ne engedd, hogy a lélek erőtelenebb legyen mint a test, s hogy az álfény és hamis csillogás vonzóbb legyen mint a valódi és örök igazság; oh ne engedd, hogy muló javakért feláldozzuk az örökkévalót, ne hogy a szerencse, hír s földi halhatatlanság kívánságai kizárjanak mennyei hazánkból, hol csak az igazak állanak meg, s fényleni fognak mint a nap, az örök világosságban.

Biztass és serkents szüntelén előhaladni, mert minden nap rövidíti éltünk fonalát, hogy bírjunk sokat tenni, s az akadályokon is áttörni. Adj e földön is igaz munkánkra áldást, verejttékezéseinkért kenyeret, hív törekedéseinkért jutalmat. Jutalmazd e napon is kiállott szenvedéseinket, híven hordozott terheinket, bétöltött kötelességeinket. S a mi kevés javunk van, szenteld meg, hogy önzéret s édes megalázkodással élvezzük és használjuk. A kiket szeretünk, tartsd meg, hogy közös örömeink s együtt érzett pillanataink boldogsága könnyítsék meg az életterhet, s kárpótolják a csalódásokat, mikkel az emberek illettek, a bántalmakat, melyekkel sújtottak. Virassz felettünk az éjszakán is, mely siet béárnyékolni földünket; légy az elhagyottnak, az egyedülvalónak barátja, édes atyja az árvának, vigasztalója az özvegy bú- és gondteljes éjszakájának, a beteg és nyomorult álomtalan és hosszú éjjelének. Maradjon vissza égi kegyelmed sugara e házon, ennek tornyán és kerítésein, hogy örömmel siethessünk vissza oltárodhoz, melyen bemutattuk most is az estvéli áldozatot. Szent fiad nevében, hallgass meg. Ámen.

Utóima. Cselekedjél jól mivelünk a te nevedért, Ur Isten, mivel hogy jó a te irgalmasságod. Szabadíts meg minden gonosztól. Halld meg most is kiáltásunkat s vedd fülcidbe kérésünket. Ámen.

V. évfolyam 1871. 1-5. 172

Rom: 12. 12

Jel. 3. 25. ✓

7. 12. 1871. Csütörtökön reggel.

Élet és világosság teremője, gondviselő Istenünk! örömmel jöttünk hozzád, mert megtartottál, s felemeljük lelkünket és kezeinket a magasságba, a hol dicsőséged királyi széke van, hogy e megújult napon is a világok és teremtmények zengedezésével egyesítsük hálánkat; mert tiéd az erő és oltalom, te benned élet és szabadulás vagy on. Lám, szeretetedről beszél az éjszaka, mely elmúlt; kegyelmedet hirdeti e nap, mely feltámadott; s bár életünkhöz gondok és tartozások köttetvők, s vállainkra terhek és köteleességek nehezülnek: örvendünk mégis, hogy élünk, s jól esik, hogy szemeinkkel látjuk a napot, betegség és nyavalya nem kötök meg kezeinket és lábainkat, kín és szenvedés nem szegeznek ágyunk deszkájához, hogy jajgatva zokogjunk, s könnyel áztassuk párnáinkat.

Oh mily boldogok vagyunk, hogy a természet és élet nagy mezejére befogadtál munkásoknak, hogy gyakoroljuk erőnket, kifejtsük tehetségeinket, melyekben oly sok élvet és örömet, kellemet és gyönyörüséget tettél le, s hivatásunkért jutalmat, s az élet vég-céljánál örök boldogságot is biztosítottál.

Erezzük is a felhívást lelkünkben, hogy munkálkodnunk kell míg nappal vagy on; látjuk körülöttünk is, hogy minden teremtmény bétölti tisztét, s elvégzi hivatását minden valóság, s munka és törekvés szakadatlan hatásában nyilatkozik a világok rendszere.

Éltünk ez új napja is a te kegyelmed drága ajándéka, oh Atyánk! Nem akarjuk ezt elvesztegetni céltalanul és könnyelműen, mert nem ok nélkül adtad a testi és lelki erőt, az érzést és okosságot, a földi és mennyei kincset; nem hiában tárod fel az időt és az élet nagy mezejét, melyen kijelölted a tökély és előhaladás útját, s megvilágosítottad az ösvényt hit és kijelentés által.

Téged kérünk, oh minden erő kútfeje, nagy Isten, hogy légy vezérünk, segedelmünk és oltalmunk. Szeretettel és barátsággal köszöntött e nap: segélj, hogy minden vágyunk és reményünk, szavunk és cselekedetünk, óhajtásunk és igyekezetünk bizonyosságot tegyenek arról, hogy jóságodat és gondviselésedet megérdemeljük, hogy szeretünk tégedet és az embereket, kiknek szent ügyét szolgáljuk, jóllétét tehetségünk szerint munkáljuk. Vegyük számba minden erőnket, ragadjunk meg és használjunk fel minden alkalmat;

mert az élet becses, az idő drága, s te minden pillanatról számot kérsz. Legyünk meggyőződve, hogy minden helyzetben, csekély sorsunkban, szerény és korlátolt állapotunkban is lehetünk jók és hasznosok, a kevesen is hív sáfárok, sőt gazdálkodók. A mi reánk vár, azt nézzük úgy, mint akaratodat; a mit tennünk és hordoznunk kell, azt tiszteljük, mint parancsodat, melyben bölcseséged mutatkozik; a szerencsét és szerencsétlenséget, az örömet és fájdalmat fogadjuk egyenlő tisztelettel s gyermeki engedelmességgel. Ha sokszor nehéz az út, s darabos és meredek az ösvény, melyen az erény s boldogság templomához juthatunk, a törődés vérző sebei, a fájdalom s kínos vesztes érzései ne öljék ki szívünk szent vágyát, sőt gyámolítsák lelkünk erejét s akaratunk állhatatosságát, melylyel országod eljövetelet munkáljuk. Világi javaidból is részeltess, melyek szükségünk fedezésére megkivántatnak. Adj mindenek előtt egészséget, hogy érezzük kenyerünk és italunk édes ízét, s ha verejtékeztve munkálkodunk: hozzon gyümölcsöt a föld; ha vetünk kényhullatással: arathassunk nagy örömmel. Legyen béke házunkban, szeretet és meglegedés családjunkban, előmenetel dolgainkban, szerencse és siker vállalatainkban, s vegyüljön vidám és nyájas szó az élet komoly gondjai s zsidbasztó foglalkozásai közé. Derítsd fel setét egét a szerencsétlennek; mutass menedéket az üldözöttnek, hogy ismerje meg az árva és az özvegy, a szegény és a beteg azt a kezet, melynek javai el nem fogynak soha; s imádjuk mindnyájan, hirdessük minden reggel s életünk minden idejében a te jó kedved napjait, s emlegessük kegyelmed dolgait. Szent fiad, az úr Jézus által kérünk, hallgass meg. Ámen.

Utóíma. Terjessz ki kezeidet felettünk szent felség! s vedd oltalmadba életünket és lelkünket. Hordozz tökéletes úton e napon is; minden szükségünkben hallgass meg, minden dolgainkban vezérelj. Vedd füleidbe könyörgésünket most és mind örökké. Ámen.

·Csötörtökön este.

Magasztalunk tégedet, oh Isten! s áldjuk a te nevedet mind örökkön örökké, ki voltál, vagy és leenedsz mindenha! Minden napon áldunk tégedet, és dicsérjük a te nevedet, ki elváltotatod az időt, igazgatód az élet történeteit, ki számon tartod a csillagok millióit az egen, megszámlálod a napokat és pillanatokat a földön, ki az an-

gyalokra és emberekre egyenlő gonddal figyelmezel, ki az általunk ismert és ismeretlen világokat, s az ezekben élő teremtmények mindenikét gondviselésed karjain fenntartod.

Tiéd egyedül az erő, mely kezdetben teremtett, s azóta megtart és igazgat; tiéd egyedül a lélek, mely egykor a vizeket táplálta, s most is éltet és megelevenít mindeneket; tiéd egyedül a bölcsesség, melynek törvényei teremtenek és szülnek, megemésztenek és rombolnak; tiéd egyedül a szeretet, melynek karjain nyugosznak a világok, ez a föld, s rajta a porszem is; tiéd egyedül a jóság, melylyel mintegy tengerrel a földet, s folyókkal a hegyeket, gyermekeidet és teremtményeidet környelvetted.

Legyen tiéd egyedül a dicsőség és magasztalás is; legyen tiéd keblünk remegő hálája, hogy legközelebbről e nap is mindjárt elmulik, és mi élünk, hogy nehéz munkáink s törődéseink után itt nyughatunk meg szent kegyeden, itt borulhatunk le megáldó kezeidből elfogadni a kegyelmet, melynek biztatását az égre s lelkünkre felirtad: hogy a benned bizókat megtartod, s az elfáradtaknak nyugalma vagy. Szent Atyánk! ne is vond meg ezt az ígéretedet tőlünk, s ne engedd, hogy hitünkben valaha megszégyenítettünk.

Ha éltünk ma is csak az volt, mi régen: remény és csalódás; a világ és emberek sorsa csak olyan most is, mint ezelőtt: sok gond és törődés, s e mellett kevés öröm és jutalom: ne engedd, hogy visszazettenjünk az akadályoktól, lemondjunk a törekedésről, sőt inkább mind az, mit legyőztünk és hátunk megett hagyunk, nevelje öntudatunk és erőnk érzetét, s a jövő elrejtett boldogsága öregbitse jobb természetünk ingerét, hogy a jelenben tudjunk sokat tenni, nemes lélekkel tünni, állhatatosan harcolni. S ha későre is derülne fel az idő, ha sokáig bujdosnék is jobb sorsunk csillaga, higyjük erősen, hogy az igazaké a pálmája és a jutalom, s a hívnek adod az élet koronáját.

Volt időnk és alkalmunk ma is, hogy sok nemű áldásaidat élvezzük és használjuk. Részt adtál a világ javaiból, melyekkel tápláltál; asztalt terítettél ma is, hogy természeti szükségünket kielégítsük; megőriztél inségtől és veszélytől, tért és helyet mutattál ki tehetségeink gyakorlására, szivünk és lelkünk nemesítésére, hogy szorgalom és munka vonjanak el oly dolgok látásától és szerelmétől, mikkel megbántanánk tégedet; a bűn és a véték elkövetésétől, mi által méltatlanok lennénk jóságodra.

Köszönjük mindezeket kegyelmes Atyánk! Érezzük, hogy boldogok vagyunk, ha mindezekben akaratodat követtük, ha nem vádol lelkiismeretünk, s ez estvével is nyugodtan gondolhatunk halálunk órájára, midőn az élet kapuja bezáródik. Ha pedig vétettünk, s vigyázatlan és megfontolatlan szólottunk rólad, Istenünkről, ha megbántottunk embert, s méltatlan sebet és könnyet okoztunk valakinek, ha elmulasztottunk dolgot és kötelességet, ha békétlen és türelmetlen indulattal viseltettünk miéinkhez és felebarátainkhoz: te bocsáss meg elsőbben, s azután adj szerető szívet keblünkbe, hogy tudjunk egymásért érezni, megosztozni az örömből és szomorúságból, hol hasznunk nincs is; tanuljunk jóságot attól, ki szeretetben lett' áldozat a viláért, s szelidséget és alázatosságot ajánlott nekünk is, hogy boldogságot találjunk lelkünknek. Immár vedd ismét gondviselésedbe életünket és javainkat. Ne engedd sikerülni a gonoszok istentelen szándékait. Jelenj meg a sötét éjben lelked tiszta világával, oltalmaz hatalmad jobb kezével. Áldd meg szereteteinket és rokonainkat, hitünket és egyházunkat, hogy nevedben legyen csendes éjjelünk, karjaidban édes álmunk, lelkedben viszont jó reggelünk és megújulásunk. A Jézus nevében kérünk. Ámen.

Utóima. Mindenható Isten! közel vagy mindenkéhez, kik téged tökéletességgel hívnek. Vedd égi szárnyakra imádságunkat, hogy juthasson el te hozzád. Dicsőítsd meg nevedet álmunkban és szunynyadásunkban, oh népek és nemzetek őriző pásztora! Hallgass meg. Ámen.

Pénteken reggel.

Luk. 11. 25-37

Szívünk örömevel, lelkünk hálájával dicsérünk tégedet, oh Isten! mert akaratod hatalma ismét elüzte egy éjnek homályát, melynek bizonytalansági között csak egy volt bizonyos, hogy élsz te örökkévaló, s álomtalan szemeid virasztanak. Szent kezeid ihlették legközelebről is életünket, s áldott világosságod vonta el szemeinkről az álom sötét takaróját, hogy lássuk dicsőséged templomát, melyben anynyi világok és teremtmények vannak és élnek; hogy számba vegyük a természet és élet áldásait, melyeket reánk is kitöltöttél; hogy imádjuk dolgaidat, melyek nagyok, hirdessük a nép előtt cselekedeteidet, melyek nyilvánvalók, s áldozatra boruljunk e szent pillanatban is hitünk

egyházában; mert megvidámitottad lelkünket e reggel, s jóvöltoddal bétöltötted életünket most is.

Fejünk felett ragyognak az égi testek seregei, a nap, hold és csillagok özöne; bizonyára felettünk vagyon isteni gondviselésed dicsősége is, melyben itt alatt az ember, teremtményeid remeke, s a porban csuszó féreg s a parányi hangya élete osztozik. Elhat titkos erőd mélységébe a tengernek és folyó vizeknek, melyekben külön ország lakói várják az ételmet és segedelmet; megruházzák a mezőt, a virágot és liliumot szent kezeid, béfedeznek minden halmot és tért, hegyet és völgyet, bétöltik a levegőt is, melynek madarait eltartod.

Szereteted ajándéka e nap is, oh kegyes Atyánk! Mi ennek kezdetén gondviselésedre bizzuk életünket, oltalmadba ajánljuk lelkünket, szeretteinket és vagyonunkat. Bár hová vigyenek az életgondok és szükségek, bár merre szólítsanak kötelességeink és tartozásaink; vigyenek messze életvágynak s boldogságunk reményei, vagy legyünk közel háznak tűzhelyéhez, s lelánczolva sorsunk szűk körében: hisszük, oh mindenütt jelen való, hogy gondviselésed határai közt vagyunk, s bizton követjük intéseidet, nyugodtan fogadjuk rendeléseidet, melyeket sorsunkba irtál, ki jó és bölcs vagy mindenekben, kinek akarata a mi boldogságunk.

E hitben erősíts meg, hogy sorsunk minden helyzetében, állapotunk minden változásaiban, benned való bizalommal, gyermeki szeretettel, s keresztényi hívséggel legyünk irántad. Ne békétlenkedjünk, ha nincs mindenünk, a mit szeretnénk, s ne zúgolódjunk, ha nem hoz meg mindent e nap is, a mire vágyódunk. Ha felette sokat reméllünk: több lesz a csalódás; ha sokat követelünk az emberektől: veszteni fogunk még a bizalomból és szeretetből is, melylyel megtisztelték. Mérsékelj a lélek bölcsesége által kívánatainkat, üzd el a képzelődés álmait, mert a józan számítás által előrehadásunk biztosabb, s kik mindent várnak, magokat kinozzák gyötrellemmel, s gondviselésedet kísértik.

Ha látunk különbséget az emberekből s gyermekeid sorsában: lelkünk meg ne háborodjék; ha látunk igazságot és igazságtalanságot a világon, a polgári társaságban: hitünkben meg ne tántorodjunk; ha lesz ma is hálátlanság és durvaság, kiméletlen kéz és méltatlan sebek, melyeket feleink és miéink ejtettek: meg ne botránkozzunk; mert nem tökéletes e világ, s nem tökéletesek az emberek cselekedetei. Bizzuk a megigazittatást az időre, s várjuk a jó

kimenetelt gondviselésedtől, ki még a gonoszok dolgát is jó-
ra vezetted. Vezéreljen minket nemes érzet, szívjószág s a köz-
ügy szent szerelme, hogy miként te szakadatlanul munkálsz, ugy-
mi is mulasztás nélkül végezzünk mindent, s legyünk a gondviselés
áldott eszközei, kik a gyámoltalant el nem hagyjuk, az elesettet
felsegéljük, mindenkivel, még ellenségeinkkel is jót teszünk, s má-
sok boldogságáért, a közmiveltség és erkölcsiség, a tudomány és
vallás terjedéseért, országod eljöveteleért élünk és teljes tehetségünk
szerint munkálunk. Így áldd meg e napot, így szenteld meg akara-
todat, így dicsőítsd rajtunk gondviselésed, melynek oltalmába ajánl-
juk magunkat most és mindörökké, életünkben és halálunkban, e
földön és az örökkévalóságban. Ámen.

Utóima. Megáldod azokat, kik félik a te neve-
dőt, oh gondviselő Istenünk! Nevedben, szent színed előtt tettünk
fogadást, hogy megőrizzük törvényeidet: segélj jóra minket, mutasd
meg útaidat, hogy azokban találtassunk, s cselekedeteink érjenek
boldog véget. Vedd füleidbe esedezésünk. Ámen.

Pénteken estve.

Menynyei szent Atyánk a Jézus által! Tiéd a föld és an-
nak teljessége, a földnek kerektsége és annak
minden lakosi. Tiéd vagyunk mi, tiéd a mi életünk és lelkünk,
sorsunk öröme és szerencséje, szívünk és hitünk boldogsága; neked
hoztuk el azért az áldozatot most is, hogy legyen tiéd hálánk és
esedezésünk szent érzése; minthogy te ma is szereteted karjain hor-
doztál, büntől és gonosztól védelmeztél, végig kísértél pályánkon,
tápláltál testünkben, ruháztál meztelenségünkben, az élet sok terheinek
elhordozására erőt adtál, segítettél közelíteni célunkhoz. Oltalmad
tartotta meg javainkat és hajlékunkat, kedveseinket és szerettein-
ket, s mindenünket, melyek által nyilván való lett a gondviselés, mely
az ő kezéinek munkáit eltartja, s a benne bizó-
kat megszabadítja.

Itt nyugszunk meg szent kegyeden, miután elfáradtunk; itt
kérünk téged, hogy áldj meg Sionból; atyai kebleden érezzük, hogy mily
édes a hit, s mily boldogító az emlékezet! Hiszünk és vallunk té-
gedet, világok ura, mindenek gondviselője; megemlékezünk dolgaid-
ról, szereteted csodálandó munkáiról, melyekkel teljes minden idő, s
minden kora az emberiségnek, s melyek által minket is egész éle-

tünkben, s legközelebről e napon is számtalan változás és viszontagság, enyészet és mulandóság hullámaiba elmerülni nem enged-tél, sőt inkább éltünk sajkáját e csendes kikötőhez segítetted.

Fogadd hálánkat, s aztán fogadj édes atyai szerelmedbe. Lám e nap is mindjárt leáldozik, elmúlnak az élet kárnai, csend és mélység lesz körülöttünk, sötétség száll a hegyekre, és a naptól világított tájak és vidékek, a munkától élénkített völgyek is olyanok lesznek mint a sír. Ki lesz velünk az éjszakában? ki viraszt felettünk? ki tart meg minket?

Te, oh te maradj velünk Isten, és mi élünk; te örködj felettünk, s mi örvideni fogunk megtartásunk Istenében. Világosíts lelkeddel, hogy ne boritson bűn, ne találjon kár, ne sujtson nyomor és inség. Napi gondjaink s munkáink után szálljon édes érzet, megelégedés lelkünkbe. Tiszta szív s nyugodt öntudat biztosítsanak boldog jövőndöt és csendes álmat: hogy áldjanak meg, kikért éltünk és kiket szerettünk, hogy megsiratva haljunk meg, boruljon koporsónkra a hívtség, s őrizze sirunkat az emlékezet.

A mig pedig e földön bujdosunk, ne vond el tőlünk javaidat, melyekre szükségünk van: nyisd meg tápláltatásunk csatornáit, melyeken kifolynak áldásaid. Áldd meg közelebről e napi igyekezettünket, hogy szükség és szegénység ne nyomják el lelkünket, ne keserítsék családunkat, ne kísértsék a tiszta szívet s erényes életet, hogy ne essék kétségbe a hívő, s ne ingadozzék az állhatatos.

Sok bizonytalanság és változás van e világon; nem tudjuk mi találhat, mit ad vagy veszen el az idő, hol és mikor érzük el a határt, melyen túl lépni nem szabad. Sokszor láttuk, hogy a ki boldogságról álmódott, veszélyre ébredett; ki életet keresett, halálra talált: maradj és örködj felettünk, életnek ura, hogy mielőtt végóránk eljönc, legyenek még csendes éjjeleink, s viradjunk boldog napokra. Szent fiad, az úr Jézus nevében kérünk hallgass meg. Ámen.

Utóima. Szent kezeidbe tesszük le életünket, szent Isten, változhatatlan szeretet. Te vagy oltalmunk és kővárunk: szabadítónk és paizsunk. Fedj bé jobb kezed hatalmával, hogy megtartassunk; vidámits meg lelked kegyelmével, hogy ismét hálát zenghessünk. Ámen.

Szombaton reggel.

Áldott Isten, kegyelmes Atyánk a Jézus által! Jó reggel keresünk téged, s leborulunk szentségednek tem-

plomában; mert jó vagy, s mind örökké megmarad a te irgalmasságod. Hetünk utolsó reggelére viradtunk, s sietünk meghálálni az oltalmat, mely a legközelebről elmúlt éjszakán is fedezett; meg akarjuk érdemelni a szeretetet és kegyelmet, mely napjainkhoz napot adott; méltók akarunk lenni ama szövet-ségre, melyet kötöttél az emberi nemzettel; gyorsítani fogjuk lépéseinket, hogy a pályafutásban restek és maradók ne legyünk; megkettőztetjük igyekezetünket és szorgalmunkat, törekvéseinket és tetteinket, hogy törvényeidet megőrizzük, parancsolatodat bétöltsük, hogy az élet végcélját elérve, szent kezeidből a jutalmat elvegyük.

Azért teremtettél, oh legfőbb bölcsesség! képedre és hasonlatosságodra, hogy legyünk erkölcsi valók; azért csepegtettél szívünkbe érzést, s költöttél lelkünkbe gondolatot, hogy érezzünk nemesen, levetkezőn az aljas indulatot, önzést és elfogultságot, gyűlölséget és boszút; hogy testvériséggel viseltessünk minden emberhez, s lelkünk feljülemelkedjék, mint a tiszta nap, a földi érdekek és indulatok fellegein és fergetegein; azért emeltél a vallás karjain, s világosítottad meg pályánkat a kijelentés fényével, s ihletted meg akaratunkat a hit szent erejével is, hogy jók és boldogok legyünk, s mint emberek és keresztények eljussunk a tökéletességre, melyben neved megszenteltetik, országod eljő, akaratod teljesül; mert él bennünk a Jézus Krisztus.

Áldott Isten, szerető Atyánk! e hét utolsó napjának reggele is kegyelmed ajándéka, s arra tanít, hogy számba vegyük sok javadat, melyekkel szerettél és megáldottál, s ne vesztegessünk el azokból semmit, ismerjük fél minden kötelességeinket, s ne mulassunk el egyetlen tartozást is; mert gondviselésedben számítás alá jó minden erő és tehetség. Mikor ezekre gondolunk, jusson eszünkbe mulandóságunk, éltünk és e hét rövidsége; mert még ma is sokat kell tennünk és sokat is tehetünk. Futni és fáradni kell a világiakért és földi javakért is, hogy magunkat, miéinket és másokat is táplálhassunk, az emberek közt tisztességesen élhessünk, a nálunknál szegényebbet és nyomorultat felsegélhessük, s többeknek használhassunk: adj azért részt világi javaidból, a föld gyümölcseiből, a társas élet örömeiből. Tégy szerencsésekké vállalatainkban, előmeneteleseké kinézéseinkben, minden erőszak, csalás és jogtalanság nélkül. S midőn földiekért törekedünk, ne engedd elfelejteni, hogy ezek csak próbák és eszközök, s életünk legfőbb java és maradandó kincse, mely egyedül boldogít az erkölcsi jószág; mert keres-

nünk kell mindenek felett az Isten országát, hogy egyebek is megadassanak minékünk.

(Fedj bé minket mint egy paizszsal, gondviseléssel, oh Isten! az élet sok csapásai ellen, melyek szüntelenül fenyegetnek. Taníts vigyázni és imádkozni, hogy kísértetbe ne jussunk; mert csalárd a világ, gonoszok a napok, s ellenünk támadnak az emberek. Parancsolj az égnek, hogy szeresse és hallgassa meg a földet, hozzon szép időt a nap, s a fellegekben ne dördüljön meg a boszu, s a villámlásban ne sujtson ítélet, hanem béke és áldást harminczanak az egek. Vigyünk innen mi is békét és szeretetet hajlékunkba s az emberek közé; mert ez által építünk és boldogítunk.) A mink van, a tiéd, s mivel birunk, kegyelmed részesítése: szenteld meg mindenünket, ételünket és italunkat, ruháinkat és öltözetünket, hogy egészséggel és vidámsággal tápláljanak és védelmezzenek, ma és földi létünk minden napjain! Szent fiad nevében kérünk, hallgass meg. Ámen. -

Utóima. Legfőbb jószág, örökké való, ki elvégezed, a mit bennünk elkezdettél! reád vetjük szemünket, benned helyezük gondjainkat: vezérelj lelked által, gyámolíts szeretetteddel, éltes tanácsoddal e napon is; hogy az élet nagy céljára, örök boldogságra jussunk. Ámen.

Szombaton estve.

Örök Isten, változhatatlan jószágú Atyánk a Jézus által! imé bėjöttünk a te kapuidon hálaadással, a te pitvaridba dicsérettel, hogy fogadásunkat megadjuk tenéked! Örökké való vagy, oh Isten! ki voltál minekelőtte formáltatnék a föld és lennének a hegyek, kinek napjai soha el nem fogynak, eszteni-dei meg nem avulnak; mert nem közelit hozzád változás, avagy ennek még csak árnyéka is: mi pedig halandók vagyunk; mert testünk a porból vétetett; mulandóság karjain születünk és nevedtünk, enyészet fenyegeti sorsunkat és örömünket, minden dicsőségünk olyan mint a fű és a mezők virága; a sírok férgi várokoznak testünkre;) elvész a világon nevünk mint a hang, elmulik még emlékezetünk is, mint az árnyék és a pásztoroknak éneke!

Örök hatalmad imádásával s mulandóságunk érzetével borultunk tehát elődbe, oh változhatatlan szeretet! Te oltalmaztad e hét

éjjeleit, te áldottad meg napjait, megőriztél a mulandóság és enyészet hullámai között az elmerüléstől; hogy élünk: kegyelmed munkája; hogy birtuk ereinket és tehetségeinket használni, hogy volt időnk és alkalmunk jót cselekedni, képesek voltunk bétölteni hivatásunkat, teljesíteni kötelelességeinket; hogy voltak örömeink és gyönyörüségeink, földi és lelki javaink, hogy teremtményeid országában helyet foglaltunk, s körülünk szabad akaratumk, emberi méltóságunk érzetével munkálhattunk: bizonyosságai ezek szeretetednek s gondviselésednek, melyről beszélnek a napok és éjszakák; hirdetői bölcseségednek és jóságodnak, melynek dicsőségét zengi át egyik pillanat a másiknak, az idő az örökkévalóságnak.

Akaratod szerint sokszor elborulnak az egek, felleg és éjszaka rejtik el a napot és csillagokat, zivatar és fergeteg, szél és hideg dúlnak és rombolnak a földön és a természetben. A mint bölcseséged jónak látta, megvoltak e létnek is viszontagságai; voltak terheink és szükségseink, bajaink és gondjaink. Láttuk küzdeni a világot, küzdöttünk mi is sorsunkkal; az emberekkel, kik megbántottak, vagy meg nem értettek, indulatainkkal és kívánságainkkal, melyek értelmünkkel és akaratoddal ellenkeztek. Nincs itt szív fájdalom nélkül, nincsen szem, mely valaha ne sírt volna; láttunk mi is gyászt, hallottuk az árvák jajjait, az özvegyek zokogásait, hullathattunk mi is keserű könyeket.

Köszönjük jobb és bal kezéd minden látogatásait, melyek által rólunk megemlékeztél, s hitünkrol bizonyosságot vettél. Köszönjük, hogy erőt adtál mindenre, a mivel megkísértettél, az örömet mint a szenvedést, a jót mint a rosztat. Csak arra kérünk, hogy fordítsd mind ezeket hasznunkra, s e végett taníts meg, hogy bened oly hittel higyjünk, téged a szeretet oly erejével és teljességével szeressünk, melytől sem ígélet sem adomány, sem mélység sem magasság, sem élet sem halál el nem szakasztanak!

Áldd meg, Atyánk, e hét minden dolgait; szenteld meg igaz munkáinkat, hív törekedéseinket, szorgalmunk minden verejték-cseppjeit; s a mikkel magunk és mások, miéink és embertársaink jóllétére és boldogságára, országodért és neved dicsőségeért munkáltunk: adj azokban előmenetelt, hogy hajlékunkban és egyházunkban, hazánkban és a polgári társaságban láttassanak jóvoltod napjai és esztendei; terjedjen a közmíveltség és az erkölcsi függetlenség; a lelkiismeret szabadsága és a közjóllét oly meszsze, mint di-

csőséged világa; hogy féljük nevedet mindnyájan, s minden ember bizonyosságot tegyen arról, hogy boldog ember, a ki féli az Ur at, s törvényeit bétölti.

A mint elválunk e héttől, ugy benned és szent oltalmadban akarunk megnyugodni, lelkünk és életünk őrizője! A mint te megáldottál minket: megáldjuk mi is a miénket, egy csendes éjszakára. Oltalmazd mindenünket, melyek kedvesek, földi és lelki javainkat, hitünk cselédit és barátainkat, rokonainkat és szeretteinket, közelben és távolban, karjaink közt és idegen helyen. Légy ezentúl is az egyedülvalónak barátja, gyámola a nyomorultnak; az özvegyek és árvák atyja és őrizője; mert megígérted; küldj írt és orvosságot a betegnek, enyhületet a fájdalomnak, meghallgatást az imádkozásban epedő ajaknak; s hallgass meg minket is imádkozó gyermekeidet a Jézus által. Ámen.

Utóima. Bézárjuk te nevedben e napot és e hetet, időnek Istene! A mi hētünk végére siet, éltünk a véghatárhoz közelit: Te megmaradsz minden időben, maradj velünk a legközelebbi éjszakán, s egykor halálunk óráján is. Ámen.

Albert János,
tordai pap és tanár.

Ó világostd meg lelkünket könyörü-
let J-nek. merítsünk erőt gyenge-
ségünkben s teljék meg szent
bátorsággal a keresztrefeszített
J. Péterjéből, h. munkálhassuk a
te örökkévaló terveidet. A fáj-
dalomnak éjszakájában mutasd
meg nekünk a te húsvétot
hozza világosságod. hajnalvaló
fényét,
Ámen.

XIV.

Jobbágy Andrásról s hagyományáról.

A szép és nemes tettekre, a társadalom közös javát emelő közhasznu törekvésre az út a társadalom bármely tagja előtt nyitva áll. Egy közönséges egyszerű ember, kinek teljességgel nem hibája az, hogy a középszerűsége feljül emelkedni soha sem tudott, szerény helyzetében aránylag éppen annyit áldozatot tehetett a közügy érdekében, épp oly hű és hasznos munkása lehetett az emberiség közös javának, mint a legjelesebb, sorsa által kegyelt s magasra helyezett egyén.

Imé egy egyszerű emberben, az unitárius vallás közönség egyik áldott emlékezetű jóttevője, Szindi Jobbágy Andrásban is, kit e lapokon a szives olvasónak bemutatni kívánok, igazolja magát fennebbi állításon.

Azonban szoros értelemben vett életrajzot ne várjon itt a t. olvasó, e helyett csak is egy-két vonást ígérhetek egy egyszerű ember életéből, kiemelve a legszebbet, melylyel életpályájára a koronát tette fel.

A tér, melyen minden egyesnek működnie lehet és kell, sokféle. A hány ember, majdnem annyiféle úton törekszik teljesíteni feladatát. S míg — például — mások más úton hasznosították életüket a közügy érdekében, jóttevőink fáradsággal szerzett vagyonukat vitték a vallás és nevelés szent oltárára áldozatul.

Nem lehet tagadni, hogy a műveltség és felvilágosodás terén nyert üdvös vívmányokért az érdem nagy részben és első helyen azokat illeti, kik szellemi képességöknél fogva, hivatásukhoz híven, mint megannyi előharcosok, lankadatlanul az előrehaladás útját egyenetlik. De másfelől azt is el kell ismernünk, hogy ezek nagybecsü törekvéseihez a nélkülözhetetlen eszközöket részint azok is szolgáltatják, kik a közmívelődés előhaladására vagyonnal áldoznak. És ha meggondoljuk, hogy a tudományos műveltség, az értelmi és szellemi képesség mennyire nélkülözhetetlen az élet különféle ágai-
ban, és éppen ezért mily nagy a törekvés a szabadabb nemzetek-